

NORDIC RESPONSE 2024

Budskapsplattform for sivile myndigheter og øvrige totalforsvarsaktører

DSB har i samarbeid med Forsvaret utarbeidet overordnede sivile budskap til befolkningen i forbindelse med øvelse Nordic Response 2024 (NR24).

Dokumentet er ugradert, og innholdet kan benyttes som et grunnlag for alle som skal kommunisere om øvelsen og konsekvensene av den. I tillegg må hver enkelt myndighet og øvrige totalforsvarsaktører, selv definere om, og eventuelt hvordan, de skal kommunisere om egne roller og ansvar i forbindelse med NR24. Et grunnleggende prinsipp for kommunikasjon om øvelsen og konsekvensene av den, er at relevant informasjon skal publiseres der publikum naturlig søker etter den.

Dokumentet er oversatt til engelsk og nord-samisk.

For henvendelser om budskapsplattformen, ta kontakt med Morten Harangen, presseansvarlig DSB, på morten.harangen@dsb.no eller 41293770.

Bakgrunn for øvelsen

Tradisjonelt har øvelse Cold Response blitt gjennomført i Nord-Norge annethvert år. Siden Finland nå er medlem i NATO og Sverige har søkt om medlemskap, har øvelsen blitt utvidet og skiftet navn til Nordic Response.

Øvelsen er en del av NATO-øvelsen Steadfast Defender i Tyskland, Polen og Baltikum, og integrert med en britisk-ledet marineøvelse – Joint Warrior – som finner sted i havområdene Skottland, Norge og Island.

Ytterligere informasjon om øvelsen finnes her: [Nordic Response 2024](#) (kilde: Forsvaret).

Scenario og hensikt

Scenarioet for øvelsen er en artikkel 5-situasjon i Europa. Dette viser til det som gjerne kalles Atlanterhavspakten eller den nord-atlantiske traktat fra 1949 – som la grunnlaget for dannelsen av NATO.

Artikkel 5 i traktaten er helt sentral. Den sier blant annet at "partene er enige om at et væpnet angrep mot en eller flere av dem i Europa eller Nord-Amerika skal betraktes som et angrep mot dem alle".

Mer om traktaten kan leses her: [Traktat for det nord-atlantiske området](#) (kilde: NATO).

Med NR24 ønsker Norge og NATO å demonstrere vilje, evne og styrke til å forsvare sitt territorium – og med det å avskrekke en fiende fra å angripe.

Ved en alvorlig sikkerhetspolitisk krise eller krig i Norge, er NATO en garantist for vår sikkerhet. Derfor er det viktig for allierte styrker å jevnlig øve i det kalde, arktiske klimaet i Nord-Norge, og tilsvarende viktig at Norges militære styrker og sivile ressurser evner å legge til rette for, motta og jobbe sammen med allierte forsterkninger.

NR24 gir i tillegg en anledning til å styrke det norske totalforsvaret, og det nordiske samarbeidet om totalforsvaret.

Øvelsesområdet

For publikum i Norge blir øvelsen synlig fra Bjerkvik og indre Troms, og videre mot nordøst, til Alta og Midt-Finnmark.

I tillegg blir det stor aktivitet i sjøområdene utenfor Troms og Finnmark, og i luftrommet over disse områdene. Forsvaret opplyser at publikum i liten grad kommer til å merke dette.

Det skal øves grensepassering mellom Norge, Sverige og Finland.

Tidslinje

Januar – mars: Nordic Response 2024 innledes allerede i januar med at allierte styrker ankommer Norge med personell, materiell og kjøretøy. Styrkene vil drive vintertrening, det vil si øve på å gjennomføre militære operasjoner. Vintertreningen vil i hovedsak finne sted i Troms.

25. februar – 5. mars: De allierte styrkene tar seg mot øvelsesområdet, det vil i hovedsak si Alta og nærliggende områder. Primært flyttes styrkene med skip, men noen av dem vil kjøre langs ulike veier. 5. mars skal alle styrkene ha ankommet sine utgangsposisjoner.

Vi anbefaler å lese om trafiksikkerhet her: [Sikkerhet på øvelse](#) (kilde: Forsvaret).

5. – 14. mars: Feltøvelsen gjennomføres. Sentrale operasjoner vil bli ilandsettingen av amfibiske styrker på strender o.l., primært i Hammerfest og

Kvæningen-området. Hovedmanøveren vil gjennomføres fra henholdsvis Alta og sørover, og fra Hetta i Finland og nordover. I tillegg planlegges en manøver på Sennalandet.

Kontaktpunkt i Forsvaret: FOH pressevakt på foh.info@mil.no eller 404 38 083.

Øvelsen i tall

- > I overkant av 20 000 soldater
- > Deltakere fra 14 land
- > Om lag 110 kampfly, helikoptre og andre luftfartøy
- > Flere enn 50 fregatter, ubåter og andre sjøfartøy

Tallene kan endre seg frem mot feltøvelsens start.

Informasjon om trafikk

Øvelsen vil i perioder påvirke trafikkbildet i Troms og Finnmark. Informasjon om dette vil bli tilgjengelig der publikum normalt finner trafikkinformasjon:

På vegvesen.no/trafikk vil publikum finne trafikkinformasjon fra Statens vegvesen.

Appen [Vegvesen trafikk](#) gir deg oversikt og varslinger for ditt område.

Man kan også følge @VTSnord på X (tidligere Twitter) for oppdateringer fra trafikken.

Under feltøvelsen vil Forsvaret dessuten komme med daglige trafikkoppdateringer knyttet til militær trafikk, både i NRKs distriktssendinger og andre regionale medier.

Reaksjoner på øvelsen

Nordic Response 2024 er en defensiv og transparent øvelse, som gjennomføres i tråd med internasjonalt avtaleverk og forpliktelser.

Gitt den sikkerhetspolitiske situasjonen, kan det likevel forventes negative reaksjoner på øvelsen, herunder falske nyheter.

Les mer om falske nyheter her: [Slik avslører du falske nyheter](#) (kilde: DSB).

Om etterretning og trusselbildet i Norge (kilde: PST)

Flere lands etterretningstjenester bedriver virksomhet på norsk jord.

Etter PSTs vurdering vil russiske etterretningstjenester utgjøre den største trusselen i Norge. Fremmede staters etterretningstjenester kan benytte et bredt spekter av metoder og virkemidler i Norge, blant annet cyberoperasjoner, rekruttering av menneskelige kilder, digital og fysisk sabotasje og påvirkningsoperasjoner.

PST ønsker å bli kontaktet dersom enkeltpersoner eller virksomheter registrerer uønsket aktivitet som det er grunn til å tro kan være iverksatt av statlige eller ikke-statlige trusselaktører.

Vi oppfordrer til at man har en lav terskel for innrapportering av hendelser.

Ekstrem islamisme og høyreekstremisme forventes å utgjøre de største terrortrusslene mot Norge. PST vurderer det som mulig at både ekstreme islamister og høyreekstremister vil forsøke å gjennomføre terrorhandlinger i Norge

For en fullstendig beskrivelse av trusselbildet i Norge vises det til Nasjonal trusselvurdering 2023.

Les mer her: [Introduksjon til nasjonal trusselvurdering 2023](#)

Her kan du kontakte PST: [Skjema for tips til PST](#) eller ring telefon 23 30 50 00.

Lokalt politi kan kontaktes på telefon 02800.

Ved akutte truende hendelser ring politiets nødnummer 112.

Totalforsvaret og vertslandsstøtte

Totalforsvaret er Norges samlede beredskapsressurser – militære og sivile. Konseptet innebærer en gjensidig støtte og samarbeid mellom Forsvaret og det sivile samfunn i hele krisespekteret fra fred via sikkerhetspolitisk krise til krig.

I en alvorlig krisesituasjon eller væpnet konflikt vil Forsvarets behov for sivil støtte i form av varer, tjenester, personell og tilgang til infrastruktur overstige ressursene Forsvaret har behov for til daglig.

Sentrale behov for Forsvaret vil være vei-, jernbane-, sjø- og lufttransport (med tilhørende infrastruktur) for forflytning av personell, materiell og forsyninger samt evakuering.

Tilgang på sivile helsetjenester, mer spesialiserte tjenester som vedlikeholds- og ingeniørtjenester, og flere mindre, men viktige «nisjekapasiteter» som for eksempel meteorologiske tjenester, vil være kritisk.

Det vil være behov for en rekke varer, hvor drivstofforsyning (flydrivstoff er en særlig utfordring) for å understøtte transporttjenester og Forsvarets operasjoner, er blant de viktigste.

Både sivile leverandører som understøtter Forsvaret, og til en viss grad Forsvaret selv, er dessuten avhengig av basistjenester som kraftforsyning og i økende grad sivil IKT-infrastruktur og -tjenester.

Nordisk totalforsvar

DSB driver med utstrakt erfaringsutveksling og informasjonsdeling om den norske totalforsvarsmodellen og den sivile delen av NATO med andre sivile nordiske søsterorganisasjoner, særlig Sverige.

Et nordisk totalforsvar vil gi store fordeler og nye muligheter for felles ressursutnyttelse innenfor både sivil-militært samarbeid og nordisk beredskap og krisehåndtering generelt. Derfor er det både et strategisk og politisk mål å videreutvikle det nordiske totalforsvarssamarbeidet, og temaet står høyt på dagsorden på flere nordiske samarbeidsarenaer både på sivil og militær side.

Særlig innenfor arbeidet med vertslandsstøtte er det viktig med et utstrakt nordisk samarbeid.

Svensk og finsk medlemskap i NATO vil sannsynligvis innebære at vi ikke bare blir mottaksland for alliert støtte – men at vi må forberede oss til å være transittland for støtte via Norge til Finland og Sverige.

På det regionale nivået er det allerede opprettet et samarbeid om totalforsvarsspørsmål i regi av statsforvalterne og länshövdingene langs grensen(e). Dette følger vi opp videre.

Et nordisk NATO vil også sannsynligvis endre det sikkerhetspolitiske tyngdepunktet i Norge, og det betyr at andre deler av det regionale/kommunale myndighetsnivået blir involvert enn de tradisjonelle fra Trøndelag og nordover.

Vi vil benytte øvelser som arena for videreutvikling av det nordiske samarbeidet.

DSB og Nordic Response 2024

For DSB er NR24 en reell hendelse – ikke en øvelse. Det vil også være tilfellet for majoriteten av andre sivile aktører i Totalforsvaret.

DSBs hovedoppgave i forbindelse med NR24 er å ivareta samordningsrollen ved håndtering av eventuelle uønskede tverrsektorielle hendelser. Dette innebærer blant annet:

- > å gjennomføre samvirkekonferanser i forbindelse med planlegging og gjennomføring av sivil vertslandsstøtte, samt kommunikasjon om øvelsen.
- > å initiere og sammenstille en risiko- og sårbarhetsoversikt, herunder mulige

konsekvensreducerende tiltak.

-> å delta på offentlige informasjonsmøter i regi av Forsvaret.

-> å bidra til at nødvendig informasjon om NR24 og konsekvensene av den, når lokale myndigheter, totalforsvarsaktører og spesielle målgrupper. Eksempler på målgrupper er reindriftsnæring, ansvarlige for samtidige arrangement (som Finnmarksløpet) og sårbare grupper (som barn, flyktninger, utviklingshemmede og eldre).

-> å være fysisk til stede under øvelsen, både i Forsvarets ulike miljøer og på presse- og informasjonssenteret i Alta.